

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

Romolan viikkotoiminnan kehittäminen

Romolan parlamentti

Esa-Pekka Turunen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön (210 op)

4 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Esa-Pekka Turunen	Sivumäärä 32 ja 3 liitesivua
Työn nimi Romolan viikkotoiminnan kehittäminen – Romolan parlamentti	
Ohjaava(t) opettaja(t) Kari Keuru	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Kiteen seurakunnan nuorisotyö	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tarkoitus oli perustaa kaksi paikallisten nuorten parlamenttiryhmää Kiteelle Romolan nuorisokahvilaan. Romolan parlamentin keskeinen näkemys viikkotoiminnan kehittämisestä on osallisuuden vahvistaminen ja toiminnallisuus kirkon nuorisotyötyössä. Päätaivoite tällaisen parlamenttitoiminnan aloittamisessa nuorisotilaympäristössä oli antaa vastauksia ja toimintamallin luterilaisen kirkon nuorisotyön nykyisiin haasteisiin. Tämän työn tarkoitus oli tehdä havaintoja parlamentin jäsenten kanssa tavallisesta nuorisokahvilatoiminnasta ja kehittää omat muutoksemme vastaamaan nuorten mieltymyksiä.</p> <p>Parlamentin toiminnan aikana havainnointi osoitti että toiminnallisuudelle on tilaa nuorisokahvilatoiminnassa vaikka toiminnot eivät olisikaan ohjaajan käsityksen mukaan kovin laajoja. Osallisuus käsitteenä tarvitsee uudelleenmäärittelyä vastatakseen nykypäivän osallisuuden tunnetta. Yhteiskunta muuttuu kuten koko maailmakin, ja tämän myötä myös nuorisotyön on välttämätöntä kehittyä.</p> <p>Tämän työn merkitys ammattialalle on hyödyllinen näkökulma suunniteltaessa uudenlaista osallistavaa toimintaa nuorille sosiaalisen vahvistamisen näkökulmasta. Toiminnassa korostuu myös nuorten oma vastuu omasta tilasta ja toiminnasta.</p>	
Asiasanat Kirkon nuorisotyö, osallisuus, sosiaalinen vahvistaminen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Esa-Pekka Turunen	Number of Pages 32 and 3 pages of attachments
Title Development of weekly activities in youth cafe Romola – Parliament of Romola	
Supervisor(s) Kari Keuru	
Subscriber and/or Mentor Youth work of Kitee's parish	
Abstract <p>The main aim of this thesis was to found two parliament-groups of local youngsters for the youth cafe Romola in Kitee. In the actions of Parliament of Romola the main perspective for developing weekly activity is participation and influence in parish' youth work. The main objective in developing this sort of parliament in youth house enviroment is to give an answer to Lutheran church's challenges in youth work. Our main goal with the folks of parliament was to make observations about the normal youth cafe functions and make our own changes to match the present day's interests.</p> <p>During the actions of parliament the survey results showed us that there is a space for participating activites in youth cafe enviroment even the actions are pretty small in the conductors view. The term participating needs to be defined to match present day. The society is changing as well as the whole world. Due these changes, also youth work is forced to make changes.</p> <p>The importance for this thesis in professional field can be useful when designing new ways to make young people participate in socially reinfrocing way and to be responsible for their own space and actions.</p>	
Keywords church's youth work, participation, influence	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	5
2 KIRKON NUORISOTYÖ	6
2.1. Kirkon nuorisotyö Suomessa	6
2.2. Kiteen seurakunnan nuorisotyö	8
2.3. Romolan nuorisokahvila	10
3. KEHITTÄMISTYÖN TARVE, AIHE JA SEN TOTEUTTAMINEN	10
3.1. Kehittämistyön tarve	11
3.2. Kehittämistyön aihe	12
4 TIETOPERUSTA JA YDINKÄSITTEET	13
4.1. Sosiaalinen vahvistaminen ja osallisuus	13
4.2. Ohjaaminen	15
5. TOTEUTUS JA MENETELMÄT	16
5.1. Toiminnan aloittaminen	17
5.1.1. Junnu-Parlamentti	17
5.1.2. Romolan parlamentti	18
5.2. Menetelmät	19
5.2.1. Kokousten pohjalta syntynyt toiminta	20
6. AINEISTO JA ANALYYSI	22
6.1 Romola-Gallup	22
6.1.1 Romolassa on mielestäni...	23
6.1.2. Tulen Romolaan...	24
6.1.3. Romola olisi kivempi paikka jos...	25
6.1.4. Olen saanut riittävästi tietoa Romolan toiminnasta...	26
6.1.5. Kirjoita terveisesi Romolan parlamentille sekä ohjaajille ☺	26
6.1.6. Aineiston analyysi	27
7 TOIMINNAN ARVIOINTI	28
7.1 Toiminnan luonne	28
7.2. Lopuksi	29
LÄHTEET	31
LIITTEET	33

1. JOHDANTO

Nuorten seurakuntayhteyden ylläpitämiseksi tarvitaan uusia menetelmiä suhteellisen muuttumattomana pysyneen seurakunnan perusnuorisotyön rinnalle. Perusnuorisotyöllä tarkoitetaan rippikoulua, isostoimintaa, lasten ja nuorten leirejä sekä koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä. Nuorten elinympäristö, yhteiskunta ja vallitseva kulttuuri läpikäy jatkuvaa muutosta johon kirkon nuorisotyön on mukauduttava ylläpitääkseen lasten ja nuorten seurakuntaosallisuutta (Kirkkohallitus 2012, 6). Isostoiminta vetää nuoria mukaansa kiitettävästi, mutta suuri määrä nuoria jää pois seurakunnan toiminnasta rippikoulun käymisen jälkeen.

Kiteellä sijaitseva Romolan nuorisokahvila toimii yhtenä linkkinä seurakunnan ja nuorten välillä. Romolan nuorisokahvila on nuorisotila joka on osa seurakunnan varhaisnuoriso- ja erityisnuorisotyötä. Seurakunnan nuorisotyönohjaajat pitävät Romolaa avoinna vapaaehtoisesti toimintaan mukaan lähteneiden aikuisten kanssa kolme kertaa viikossa. Kävijämäärät Romolassa ovat suhteellisen korkeat; maanantaisin auki olevassa Junnu-Romolassa kävijöitä on keskimäärin 20-40. Tiistaisin avoinna olevan Nuorisokahvilan puolella kävijöitä on myös noin 20-40, ja perjantaisin nuorisokahvilassa käy 30-70 nuorta. Isoskoulutus ja rippileirien aloitukset järjestetään pääosin Romolan tai seurakuntakeskuksen tiloissa. Korkean kävijämäärän selittää se että Kiteellä ei tällä hetkellä ole muita nuorisotiloja.

Seurakunnan nuorisotyönohjaajat kertoivat ideastaan perustaa Romolaan ryhmä joka koostuu aktiivista Junnu-Romolassa ja nuorisokahvilassa käyvistä nuorista. Ryhmän perustamisen taustalla on ajatus osallistavasta toiminnasta ja uudesta menetelmästä aktivoida nuoria päättämään yhteisistä asioista (Kirkkohallitus 2012, 4). Nuorisotilatyötä haluttiin kehittää osallistavammaksi ja enemmän kävijäkuntansa näköiseksi lasten ja nuorten omilla ehdoilla.

Opinnäytetyöprosessin aikana perustin Romolan parlamentti-ryhmät jotka ovat kehittäneet Romolan viikoittaista toimintaa. Parlamenttien toiminta-ajatus pohjaa sosiaaliseen vahvistamiseen. Sosiaalinen vahvistaminen tässä yhteydessä tarkoittaa ennaltaehkäisevän työn mallia johon kuuluu osallisuus osallistavan ja voimaannuttavan toiminnan muodossa (Mehtonen, 2011, 13). Parlamenttiryhmiä ohjaaminen on tuo-

nut esille sellaisia kehittämiskohteita jotka ovat nuorisotilatoiminnan ohjaajilta osittain pimennossa.

Parlamentin ideoiden pohjalta olen koostanut parlamentin toimintakaudelle sopivaa väljää toimintasuunnitelmaa joka toimii varsinaisen tuotoksen, eli parlamenttitoiminnan aloittamisen muistiona ja josta löytyy lupalomakkeet nuorten huoltajille.

2 KIRKON NUORISOTYÖ

Kirkon nuorisotyöllä tarkoitetaan kohderyhmänä yleisesti kaikkia alle 29-vuotiata. Sanan nuorisotyö sisällä ovat yhdessä kirkon lapsi- ja nuorisotyö. Käsittelen kirkon tekemää nuorisotyötä kolmessa eri alakategoriassa. Ensimmäinen osa käsittelee kirkon nuorisotyötä Suomessa ja sen luonnetta. Kiteen seurakunnan nuorisotyö kertoo paikallistasolla kirkon nuorisotyön toimintamuodoista, ja Romolan nuorisokahvila-luku syventyy yhteen paikalliseen kirkon nuorisotyön työmuotoon.

2.1. Kirkon nuorisotyö Suomessa

Tytöt ja pojat seurakuntalaisina- asiakirjassa kerrotaan että seurakuntien tekemä lapsi- ja nuorisotyö on mittavuudessaan merkitsevä toimija suomalaisessa yhteiskunnassa; kasvatustyöhön käytetään noin kolmannes seurakuntien toimintaan kohdistetuista määrärahoista mikä on lähestulkoon samaa tasoa kuin kuntapuolella (Kirkkohallitus 2012,6b). Kristillinen lapsi- ja nuorisotyö liittyy kirkon perustehtävään ja on tavoitteeltaan hengellistä toimintaa, mutta menetelmiltään ensisijaisesti kasvatuksellista (Launonen 2008, 78). Kirkon tekemää nuorisotyötä käsiteltäessä käytetään yleensä käsitteitä kokoava tai kokoontuva nuorisotoiminta sekä tavoittava työ. Kokoavalla nuorisotoiminnalla tarkoitetaan seurakunnan tiloissa järjestettävää toimintaa eri-ikäisten ryhmille (Launonen 2008, 88), esimerkiksi iltapäiväkerhot. Tavoittava työ on kohtaamista nuorten kanssa siellä missä nuoret itse yleensä ovat, kuten kouluilla, nuorisotiloilla sekä kaupungilla (Kirkkohallitus 2012, 25). Tavoittavan työn perustana on käsitys että jokainen ihminen kohdataan arvokkaana yksilönä taustoista tai paikasta huolimatta (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 20).

Kirkon varhaiskasvatus toiminnallaan tukee varhaisnuorten (7-14-vuotiaat) kokonaisvaltaista kasvua sekä siihen kuuluvaa hengellisyyttä ja kristillistä identiteettiä, useasti jo ennen kouluikää (Kirkkohallitus 2012, 18b). Tähän ikään mennessä lapsi on saattanut olla osallisena erilaisissa seurakunnan toiminnoissa, kuten perhekerhossa. Varhaisnuorten kanssa toimimisen keskipisteessä ovat pitkään olleet erilaiset kerhot, retki- ja leiritoiminta sekä seurakunnan partiotoiminta. Perinteinen pyhäkoulutoiminta kokoaa myös varhaisnuoria osakseen. Valtakunnallisesti toiminta tavoittaa parhaiten 7-11-vuotiaat varhaisnuoret (Launonen 2008, 83). Kirkon varhaiskasvatusta kuvataan kasvatuskumppanuudella, johon seurakunta kuuluu kotiympäristön ja yhteiskunnan ohella.

Kirkon nuorisotyön luonnetta Suomessa ohjaa lainsäädäntö. Nuorisotyötä ohjaavan perustuslain mukaan alle 18-vuotiaita on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin päätöksiin oman kehitystasonsa mukaisesti (Kirkkohallitus 2012, 19). Perustuslain lisäksi kirkon nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki joka koskee kaikkia alle 29-vuotiaita – nuorisolaki käsittelee nuorten kuulemistä, osallisuutta ja erilaisia vaikuttamisen tapoja. Lastensuojelulaki koskee alle 18 vuotiaita. Korjaavan lastensuojelun rinnalle laki määrittää ehkäisevän lastensuojelun, jota nuorisotyö myös on. Ehkäisevällä lastensuojelulla tarkoitetaan lasten ja nuorten kasvua tukevaa ja ennaltaehkäisevää eri toimijoiden monialaista yhteistyötä sekä vapaaehtoistoimintaa (Kirkkohallitus 2012, 20).

Nuorisolaissa (Nuorisolaki 72/2006) määritellään kunnan ylläpitämä nuorten ohjaus- ja palveluverkosto johon kirkon nuorisotyö osaltaan kuuluu. Ohjaus- ja palveluverkosto edistää toiminnallaan nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvien tietojen liikkuvuuden sujuvuutta, nuorille suunnattujen palveluiden yhteensovittamista ja niiden helpompaa saavutettavuutta.

Paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, johon kuuluvat opetus-, sosiaali- ja terveys- ja nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Lisäksi verkostoon voi kuulua puolustushallinnon ja muiden viranomaisten edustajia. Verkosto toimii vuorovaikutuksessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Kunnat voivat koota myös yhtei-

sen verkoston. Verkosto ei käsittele yksittäistä nuorta koskevia asioita. (Nuorisolaki 72/2006).

Lisäksi seurakunnan nuorisotyötä ohjaa kuntalaki, kirkkolaki ja yhdistyslaki sekä Suomen ratifioima YK:n yleissopimus lasten oikeuksista (Kirkkohallitus 2012, 19). Nuoret seurakuntalaisina-kehittämisasiakirjan mukaan Kirkon oman määritelmän mukaan nuorisotyö seurakunnissa on osa kristillistä kasvatustyötä (Kirkkohallitus 2012, 20).

Suomen ev. lut. kirkko kertoo kehittämissiasiakirjassa (Kirkkohallitus 2012, 4.) kirkon kasvatustavoitteista varhaisnuorisotyössä ja nuorisotyössä. Kirkon käsitys ihmisestä on holistinen; fyysinen, henkinen, sosiaalinen, emotionaalinen, hengellinen ja esteettinen puoli löytyy jokaisesta ihmisestä, ja näitä olemuksen piirteitä tuetaan yksilöllisesti. Ei ole olemassa ihannetta mihin suuntaan Kirkko kasvatuksellaan pyrkii, koska jokainen ihminen on arvokas yksilö omana itsenään.

Nuorten osallisuuden tunteen lisääminen seurakunnan jäsenenä toimimisessa on kehittämissiasiakirjan mukaan on osa tapahtuvaa muutosta jota ympäröivä yhteiskunta ja maailma käy läpi (Kirkkohallitus 2012, 4-5). Kirkon nuorisotyön on mukauduttava näihin muuttuviin tilanteisiin kehittämällä omia metodejaan vastaamaan nykypäivää ja tulevaisuutta. Kasvun tukeminen kirkon nuorisotyössä on yksilöllisen kasvun kaikkien osa-alueiden tukemista elämän eri aikoina, eikä tämän tiukempia ohjenuoria kirkon kasvatustyöstä anneta. Seurakunta päättää itsenäisesti millä tavalla mahdollisia muutoksia toteutetaan (Kirkkohallitus 2012, 6.).

2.2 Kiteen seurakunnan nuorisotyö

Kiteen seurakunta kuuluu Mikkelin hiippakuntaan ja Savonlinnan rovastikuntaan jonka lääninrovastina 1.1.2013 - 31.12.2018 toimii Tohmajärven seurakunnan kirkkohera Mikko Lappalainen. Kiteen seurakunnan väkiluku vuoden 2013 lopussa oli 9279 henkilöä (Kiteen ev. lut. seurakunta 2015).

Kiteen seurakunnassa on 25 kokoaikaista työntekijää, joista 3,5 on kirkon nuorisotyönohjaajan virkoja. Lisäksi seurakunnassa vaikuttaa 20 osa-aikaista/kausi-työnte-

kijää, sekä useampi sata vapaaehtoista toimijaa. Vapaaehtoiisiin lasketaan mukaan muun muassa kuoron jäsenet, isokset ja kerhojen vetäjät. Kirkko on julkishallinnollinen yhteisö jonka ylintä päätäntävaltaa käyttävät vaaleilla valitut luottamushenkilöt (Kekäle 2014).

Lapsityön puolella seurakunta järjestää päiväkerhoa, iltapäiväkerhoa, perhekerhoa sekä pyhäkoulua (Kiteen ev.lut. seurakunta 2015). Kirkon aamu- ja iltapäivätoiminnassa painotetaan lapsesta välittämiseen, perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön, kristilliseen kasvatukseen sekä toiminnan monipuolisuuteen ja mielekkyyteen (Kirkkohallitus 2012, 29v). Kiteen seurakunnan tiloissa on varhaisnuorille tarjolla futsalikerho jota ohjaa kaksi paikallista isosta. Kiteellä Nuorisotalotoiminta on osa varhais- ja erityisnuorisotyötä, ja näiden työmuotojen toiminta rahoitetaan yhteisestä budjetista. Budjetista vastaa talouspäällikkö, joka talouden rinnalla vastaa kirkon omistamista kiinteistöistä, kuten nuorisokahvilasta. Talouspäällikkö on tukipalvelutoiminnan esimies joka toimii yhdessä kirkkoherran kanssa. Kirkkoherra on hengellisen puolen työntekijöiden esimies. Kärjistäen; siinä missä talouspäällikkö vastaa seurakunnan tiloista ja kiinteistöistä, kirkkoherra vastaa siitä mitä kiinteistöjen ja tilojen sisällä tapahtuu (Kiteen ev.lut. seurakunta 2015).

Nuorisotyön eräs konkreettisimpia muotoja Kiteellä on isoskoulutus sekä rippikoulu-toiminta, mikä valtakunnallisesti profiloit seurakunnan nuorisotyötä (Launonen 2008, 83). Kiteellä isoskoulutus on kestoltaan 2-vuotinen, jonka aikana nuori pääsee olemaan isosena varhaisnuorten leireillä, ja myöhemmin rippileireillä. Isoskoulutukseen pääsee hakeutumaan mukaan oman konfirmaation jälkeen. Valtakunnallisesti 2000-luvun alkupuolella isoskoulutukseen hakeutui yli kolmasosa rippikoulun käyneistä nuorista - suositukseksi isoskoulutuksen tekee rippikoulujen elämyksellinen luonne ainutlaatuinen henki (Launonen 2008, 83).

Kirkon erityisnuorisotyössä yhdistyvät niin kasvatus kuin diakonia, joista molemmat ovat kirkon perustehtäviä (Kirkkohallitus 2012, 34). Erityisnuorisotyö toteutuu käytännössä ihmisten kesellä arjen haasteissa. Työssä korostuu yksilöllisyys, lähimmäisyys ja luottamuksellisuus (Nivala 2005, 142, Kiteen ev.lut. seurakunta 2015). Erityisnuorisotyön toiminnan piiriin kuuluu Romolan nuorisokahvilan vapaaehtoistyöntekijöiden koulutus ja opastaminen.

2.3 Romolan nuorisokahvila

Seurakunta on nuorisotyön ja nuorisotilatoiminnan osalta tuntuva tekijä Kiteellä; Kiteen tällä hetkellä ainut nuorisotila Romola on seurakunnan omistama ja ylläpitämä paikka minne nuoriso on tervetullutta. Katukuvassa Romola on vanha 1800-luvun lopulla rakennettu pappila, joka on vuosien saatossa kunnostettu vastaamaan nuorisotilan tarpeita. Junnu-Romola on avoinna maanantaisin 4-6 luokkalaisille varhaisnuorille klo 14-17. Tiistaisin Romolan nuorisokahvila on avoinna seitsemäsluokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille klo 15-18. Perjantaisin nuorisokahvila on avoinna klo 18-23. Tuolloin Nuorisotyönohjaajan lisäksi paikalla on 3-5 vapaaehtoista aikuista työntekijää.

Romola on perinteinen nuorisokahvila biljardipöytineen ja pelikonsoleineen. Romolassa on mittavasti tilaa ja jokaisessa huoneessa erilaisia aktiviteetteja nuorten käyttöön. Junnu-Romolan puolella suosituimpia ajanviettopaikoja ovatkin erilaiset pelit joihin voi pelata ohjaajien ja muiden lasten kanssa. Nuorisokahvilan väki sen sijaan keskittyy oleiluun – yläkouluikäiset ja sitä vanhemmat nuoret tulevat useimmiten Romolaan kahville ja keskustelemaan sekä tapaamaan tuttaviaan. Romolan nuorisokahvilatoiminta on matalan kynnyksen toimintaa, eikä tulijoita sitouteta muuhun kuin yhteisiin sääntöihin jotka ovat nähtävissä talon seinällä.

3. KEHITTÄMISTYÖN TARVE, AIHE JA SEN TOTEUTTAMINEN

Kehittämistyön tilaajana toimi Kiteen seurakunnan nuorisotyö. Nuorisokahvila Romolan toimintaa haluttiin kehittää ja tämän opinnäytetyön toiminnallisena osana perustettiin kaksi nuorten omaa vaikuttamisryhmää joiden toimintaa johdettiin syksystä 2014 kesään 2015 asti. Alakoululaisten ryhmän nimi on Junnu-Parlamentti, ja yläkouluikäisten ja sitä vanhempien nuorten ryhmän nimi on Romolan parlamentti. Ryhmien perustamisen taustalla on ajatus osallisuuden tunteen vahvistamisesta. Uusien toimintamenetelmien kehittäminen ja käyttöönotto nuorisokahvilatoiminnassa olivat myös toiminnan liikkeellepanevia tekijöitä.

3.1. Kehittämistyön tarve

Suomalaisen yhteiskunnan voimistunut yhteys kansainvälisiin kehitystrendeihin sekä kasvava osuus globalisaatioon on muuttanut suomalaista mentaliteettia viimeisien vuosien aikana (115 Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 2012, 11-15). Kansakuntaa koskevat tapahtumat, tragediat sekä yhteiskunnalliset muutokset ovat olleet liikkeellepanevia tekijöitä jotka ovat ohjanneet yhteiskunnallisia rakenteiden uusiutumista jotka myös lopulta vaikuttavat sosiaalipoliittisiin käytänteisiin ja arvopohjaan. Globalisaation mukana tullut kokonaisvaltainen muutos on nopeasti muokannut näitä suhteellisen pysyvinä uskottujen arvojen sekä oikeuksien pohjaa, mikä on osaltaan tehnyt yksilön elämästä nopeassa tahdissa totuttelua vaativaa. Muutos, ja sen negatiivissävytteinen nivelvaihe on ollut Suomessa näkyvillä jo 1990-luvun lamasta asti; sukupolvelta toiselle periytyvä verkostojen uupuminen ja syrjäytyminen ovat suomalaisia kasvavia sukupolvia koskeva vaiva. Ihmiset eivät pysy mukana kilpailu- ja projektiyhteiskunnassa, ja henkisen laman paine näkyy yhteisten arvojen sekä päämäärien katoamisena. Henkilökohtaisella tasolla on nähtävissä myös sosiaalista pirstaloitumista sekä omanarvontunteen häviämistä (Kiilakoski 2008, 11).

Erääksi keinoksi henkisen laman elvyttämiseen on käytetty osallisuuden tunteen lisäämistä. On huomattu että globalisoituvan maailmassa yksittäisen kansalaisen vaikutusmahdollisuudet omaan elinympäristöön ovat vähentyneet, ja kosketus lähiympäristöön on ohentunut. Varhaisen puuttumisen mallina osallisuuden ja valtauttamisen tunteen juurtaminen kasvuiässä olevaan ihmiseen on osa ennaltaehkäisevää työtä joka kantaa loppuelämän. Yhteiskunnan rakenteellisen muutoksen rinnalle tulee kehittää myös henkinen muutos joka rohkaisisi yksilöitä ottamaan paikkansa tulevaisuuden yhteiskunnassa.

Opinnäytetyön toiminnallisena osana perustettu Romolan parlamentti toimii osana valtauttamista ja osallisuutta lisäävänä toimintamuotona kirkon nuorisotyössä. Tämän kaltaisella nuorten ja aikuisten välisellä yhteistyöllä pystymme tukemaan osallisuutta ja luomaan dialogisuutta nuorisokahvilatoiminnassa (Kirkkohallitus 2012, 41). Romolan parlamentin avulla voimme tehdä nuorisotalon yleisestä toiminnasta avoimempaa

sekä enemmän kävijäkunnan itsensä näköistä. Lisäksi tämän tason toiminta ohjaa nuorta kohti ajattelumallia joka kantaa pidemmällekin – ottamalla osaa vaikuttamiseen saadaan tapahtumaan konkreettisia asioita.

Päätavoite Romolan toiminnan kehittämisen rinnalla on myös saada parlamenttiin jäseniä jotka ovat koulumaailmassa näkymättömiä tai kaverittomia, tai muuten vaarassa syrjäytyä. Nämä ihmiset jotka eivät muussa elämässään kenties uskalla osallistua itseään koskeviin päätöksiin saavat parlamentista turvallisen ryhmän ympärilleen jota aikuinen on ohjaamassa. Tässä asiassa tulee korostaa ajatusta avoimien ovien nuorisokahvilatoiminnasta mitä Romola on – jokainen osallistuja on vapaaehtoinen mutta ymmärtää oman vastuunsa ryhmän toimivuudesta (Rauas 2012, 109).

3.2. Kehittämistyön aihe

Opinnäytetyöni aiheeksi muodostui Romolan viikkotoiminnan kehittäminen, joka koskettaa molempia Romolan kävijäkuntia. Kehittämistyön aihe tuli Kiteen seurakunnan nuorisotyönohjaajilta vuoden 2013 lopulla. Nuorisotyönohjaajien mukaan nuorisokahvilan normaali toiminta vaati enemmän osallisuutta korostavia menetelmiä, minkä vuoksi parlamentti perustettaisiin. Nuorisotyönohjaajien ideoima nuorten osallisuutta tukeva ryhmätoiminta vahvistaa nuoria sosiaalisesti, kannustaa ottamaan kantaa ja keskustelemaan. Ryhmän perustamisen idea pohjautuu kehittämisasiakirjan nostamiin haasteisiin kirkon nuorisotyön kaipaamista muutoksista jotka edesauttaisivat kirkon nuorisotyön menetelmien ajankohtaisena pysymistä (Kirkkohallitus 2012, 4). Lasten ja nuorten seurakuntayhteyttä halutaan vahvistaa toiminnallisilla menetelmillä, ja käytännön tasolla vahvistaminen on nuoren kuulemista ja ymmärtämistä.

Opinnäytetyön osana perustimme kaksi nuorten ryhmää jotka ovat mukana kehittämässä Romolan nuorisokahvilan toimintaa. Ryhmät saivat nimikseen Junnu-Parlamentti sekä Romolan parlamentti. Käytännössä selvitettiin minkälaisia asioita varhaisnuoret Junnu-Romolassa ja nuoret nuorisokahvilassa haluavat kehittää, mitä puuttui ja mitä tuli jättää pois. Kehittämistyön lähtökohtana on koostaa parlamentti-ryhmät muita nuorisotilalla käyviä ihmisiä varten, kehittämään tavallisen kävijän näköistä toimintaa jossa osallistumiskynnys olisi riittävän matala jokaiselle.

Ryhmän perustaminen on myös voimaanjäävä toimintamalli Romolan viikkotoimintaan, sillä parlamenttilaisia etsitään aina toimintakausien ajaksi vastaamaan toiminnan laadusta. Toimintakauden pituus on syksystä kesään. Romolan parlamentti on kaavailtu pysyväksi toimintamuodoksi nuorisotalolla. Seuraavan toimintakauden jäsenet pääsevät ideoimaan omia tapahtumia ja mahdollisia muutoksia, ja ensimmäinen parlamentti toimii tienraivaajana seuraaville tulokkaille. Parlamentin jäsenenä nuorella on oikeus ja velvollisuus osallistua nuorisotalon sisäiseen päätöksentekoon. Ryhmät keskinäisesti päättävät millaisiin asioihin sijoitetaan rahaa ja minkälaisia tapahtumia järjestetään.

Parlamenttiin mukaan lähteminen myös sitouttaa nuorta olemaan mukana, vaikka pohjimmiltaan kyse onkin vapaaehtoisesta osallistumisesta. Vetovastuun siirtyessä nuorille nuoret näkevät oman läsnäolonsa merkityksen.

4 TIETOPERUSTA JA YDINKÄSITTEET

Opinnäytetyön näkökantaa ja tutkimuksellista perspektiiviä ohjaa osallisuuden sekä sosiaalisen vahvistamisen näkökulma. Lisäksi paneudun ohjaajaan-käsitteenä ja ohjaajan toimintaan parlamenttiryhmien johtamisessa. Liikellepanevana voimana opinnäytetyön toiminnallista osiota kehittäessä on käytetty kirkon kehittämisasiakirjoja Tytöt ja pojat seurakuntalaisina sekä Nuoret seurakuntalaisina. Kehittämisasiakirjat ovat toimineet työkaluina kirkon nuorisotyötä kehitettäessä, ja molempia asiakirjoja on käytetty myös parlamenttiryhmien toimintaa suunniteltaessa. Kehittämisasiakirjat pohjaavat menetelmiensä muutosta osallisuuden vahvistamiseen sekä nuoren seurakuntayhteyden tukemiseen.

4.1. Sosiaalinen vahvistaminen ja osallisuus

Sosiaalisen vahvistamisen ja osallisuuden näkökulma nousee esille parlamentin toimintaa kuvailtaessa (Danska-Honkala & Poteri 2011,128). Gretschelin (2008, 245) mukaan osallisuudessa on aidoimmillaan kyse tunteesta. Osallisuuden tunne on sitä,

että oma paikka koetaan merkitykselliseksi jossakin yhteisössä – tässä tapauksessa nuori kokee pystyvänsä toimimaan omien sekä yhteisten tavoitteiden eteen. Osallisuuden tunteeseen kuuluvat voimaantuminen ja valtautuminen, joita voidaan yrittää nähdä käytännössä nuoren kanssa keskustellessa ja toimiessa. Voimaantuminen ja valtautuminen ovat aina yksilöllistä kokemista, eikä ohjaaja pysty määrittelemään milloin nuori kokee itsensä näiden termien mukaan osalliseksi. Osallisuuden kokemus tuottaa halua vaikuttaa omaan ympäristöönsä ja olla osana sitä.

Osallisuutta voidaan määritellä myös käsitteen vastakohtilla. Välinpitämättömyys ja yleinen tunne oman ympäristön toiminnan merkityksettömyydestä ovat vahvasti passivoivia elementtejä jotka johtavat osattomuuden tunteeseen. Kyynisyyden kulttuurin ja välinpitämättömyyden verhoa tulisi kyetä raottamaan että tunne osallisuudesta pääsisi valloilleen ja vaikuttaisi yksilöissä. Osattomuutta kuten osallisuuttakin voidaan havaita eri tunnetasoilla, joista osattomuus laajimmillaan näyttäytyy yhteiskunnasta vieraantumisenä ja yksilön olemisen tarkoituksettomuutena (Kiilakoski 2008, 11-15). Kiilakoski nostaa osattomuuden ajatuksessa esille yhteiskunnan kehittämät toimenpiteet joiden tarkoitus on auttaa lapsia ja nuoria elämän nivelvaiheissa syrjäytymistä ehkäisten, mutta jotka itseasiassa kuormittavatkin lasta ja nuorta tarpeettomasti.

Yhteiskuntajärjestyksen näkökulmasta nuorten sosiaalistaminen on alkanutkin näyttäytyä nuoria vahvemmin syrjäyttävänä toimenpiteenä, sillä osallisuus, sosiaalistaminen, ja yhteiskunnan ihannenormit on alettu nähdä tarpeettoman paljon nuoren elämää ohjaavina suurina asianhaaroina. Näyttää että osallisuuden koko kirjoa tarkastellaan useimmiten yhteiskunnan näkökulmasta, eikä lasten ja nuorten omasta kokemusmaailmasta. Yksilölliselle kasvulle ei jää tilaa, mikä johtaa osattomuuteen ja passivoitumiseen (Kiilakoski 2008, 12).

Osallisuutta, valtauttamista sekä sosiaalista vahvistamista pyritään tuomaan esille sellaisissa tilanteissa ja elämän nivelvaiheissa joissa näitä kaikkia kasvua tukevia piirteitä pystytään tukemaan henkilökohtaisesti. Varhaisen puuttumisen mallina osallisuuden tunteen henkilökohtainen konkretisoituminen näyttäytyy esimerkiksi niissä tilanteissa jolloin ohjaaja ja nuori yhteisymmärryksessä rakentavat nuoren tulevaisuuden kuvastoa nuoren ehdoilla, yksilöllisesti kunnioittaen sekä tukien. Varhainen tuki ja erilaiset toimenpiteet kohdistuen syrjäytymisvaarassa oleviin ja erityistä tukea

tarvitseviin lapsiin ja nuoriin ovat niitä asioita joita ohjaaja työssään joutuu aika-ajoin arvioimaan uudelleen.

Parlamentin tavoitteena on toimia sosiaalisesti vahvistavana ryhmänä nuorille jotka lähtevät toimintaan mukaan. Nuoret erityisesti tarvitsevat tukea jaksamiseen, etenkin jos nuori kokee itsensä erilaiseksi eikä ole vielä löytänyt paikkaansa (Mikkonen 2011, 205). Jos nuori ei koe olevansa osallisena missään yhteisössä, kokemus yhteisöllisyyden tuomasta turvasta jää syntymättä jolloin vastuu elämäntilanteiden hajanaisuudesta jää yksilölle itselle. Myönteistä identiteettiä voidaan rakentaa yhteisösuhteiden avulla – hyväksynnän ja tuen saaminen toisilta palauttaa uskon itseen (Mikkonen 2011, 206). Parlamentin olemassaolo pyrkii täyttämään tämän erityisen tuen tarpeen, mikäli toimintaan lähtee mukaan syrjäytymisvaarassa tai voimaantumisen tunteen tarpeessa oleva nuori. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen voi olla nuorelle myös kiinnostava osa elämää, eikä passivoiva pakollinen paha. Parlamentin toiminta pyrkii nuorten valtauttamiseen omassa elinympäristössään. Parlamenttityöskentelyssä tulee ottaa huomioon ihmisen henkinen kasvu ja yksilöllisen kasvun turvaaminen osana yhteisöä ja yhteiskuntaa – positiivinen individualismi osana yhteisön elämää on dialogian keinoin saavutettava tavoite (Kiilakoski & Tomperi & Vuorikoski 2005, 339 - 343).

4.2. Ohjaaminen

Myönteinen ja aikaansaava ilmapiiri syntyy vuorovaikutuksessa sekä ihmisten välisessä yhteistyössä. Ohjaajan vastuulla on toimia katalyyttina ryhmäsidoksen syntymisessä, ja ohjaajasta on paljonkin kiinni se, syntyykö ohjattavan ryhmän hengestä ja siihen liittyvästä ohjauksen ilmapiiristä positiivinen, negatiivinen vai kenties välinpitämätön (Kurki & Salmi & Vesterbacka 2010, 59). Kaikkein tärkeintä ryhmää ohjattaessa on olla rehellinen, tasa-arvoinen, kannustava, rohkaiseva, välittävä, innostava sekä yleisesti myönteinen. Ohjaajalta vaaditaan laajaa näkemystä ja ymmärtämisen halua kun uusia ryhmäläisiä kohdataan. Taitavaan ohjaamiseen liittyy ihmistuntemus, ja jokaisen kuultavan huomiointi ryhmätilanteissa. Esimerkiksi hiljaisempi ohjattava vaatii erityistä huomioonottoa itsellensä tuntemattomien ihmisten kanssa toimiessa (mt. 60). Kaikista ohjattavista ryhmistä löytyy erilaisia vahvuuksia joiden varaan ryhmän

toimintaa voidaan rakentaa. Haasteelliset tilanteet voidaan kääntää vahvuudeksi ja ajatellakin haasteet toimintaa kantavina voimina (mt, 59).

Luonteeltaan rohkeat ihmiset ovat useimmiten ensimmäisenä mukana uudellisessa toiminnassa, ja ovatkin helpommin sopeutuvia muuttuviin tilanteisiin. Vähemmän huomiota hakevat ohjattavat, hiljaisemmat, saatetaan epähuomiossa sivuuttaa ryhmätilanteessa. Ohjaajan onkin oltava valmis menettelemään ryhmänsä kanssa siten että jokaista ryhmäläistä kuullaan tasapuolisesti, vaikka ulosanti ei olisikaan rohkeimpien ohjattavien tasolla (Kurki & Salmi & Vesterbacka 2010, 59-60).

Taitava ohjaaja pystyy pitämään ryhmässään työrauhan ja luomaan turvallisuuden tunteen koko ryhmään. Ohjaajan oma olemus määrittelee ryhmänsä rauhallisuutta tai aktiivisuutta, tai vastaavasti rauhattomuutta ja epävarmuutta (Kurki & Salmi & Vesterbacka 2010, 62). Myönteisen ilmapiiriin luominen lisää turvallisuuden tunnetta, ja ohjattavien hyvä mieli edistää ryhmän toimivuutta. Ohjaajan napakkuus luo myös ryhmässä turvallista ja tasa-arvoista tunnetta. Vaikka ryhmäläisiä tuleekin jatkuvasti kuulla ja arvioida ryhmäläisten sanattomia viestejä, on ohjaajalla oltava auktoriteetti hiljentää ryhmänsä tai jaella puheenvuoroja ohjattavilleen. Parlamentin oma persoona ja sen tuomat kehittämisen kohteet ovat pitkälti kiinni mukaan lähtevistä yksilöistä. Nuoret saapuvat ryhmään oman elämäntilanteensa, historiansa ja käsityksiensä kanssa. Persoonallisuuksien kohdatessa lopputulos on aina yksilöllinen – parlamentti on yhdessä ohjaajansa ja ryhmänsä näköinen (Danska-Honkala & Poteri 2011, 141).

5. TOTEUTUS JA MENETELMÄT

Nuorisolaissa määritelty nuorten kuuleminen toteutuu parlamentin toiminnassa ja parlamentin toiminta tähtääkin nuoren kuulemiseen mahdollisimman monessa yhteisessä tilaa ja toimintaa koskevassa asiassa, vastareaktion osallisuuden tunteen väärityneisyyteen tai sen uupumiseen (Kiilakoski 2008, 8-14). Ennen parlamentin koostamista suunnittelimme nuorisotyönohjaajien kanssa aloitettavan toiminnan luonteesta ja kokoontumiskertojen määrästä. Alusta asti pyrimme pitämään toimintamallin avoimena, että nuorten oma näkemys pääsis parhaiten esille ja että toiminnasta muotou-

tuisi nuorten itsensä näköinen kokonaisuus. Nuoren omaa roolia nuorisotalolla haluttiin tässä toiminnassa uudistaa *asiakkaan* roolista enemmän työntekijän suuntaan kumminkaan tekemättä roolista liian raskasta nuorelle itselle (vrt Gretchel 2014, 249). Parlamenttiin osallistumisen perusajatus pohjaa vapaaehtoisuudelle, joka ei kumminkaan tarkoita vain mukana roikkumista. Osallistumisesta tehdään nuorelle tärkeä kokemus näyttämällä että oma päättely ja suunnittelu tuottavat myös tuloksia. Olemme pyrkineet nuorisotyönohjaajien kanssa tarttumaan parlamenttilaisten ehdotuksiin viikkotoiminnan kehittämistä niin pian kuin mahdollista että konkreettisia muutoksia tulee näkyviin ja nuoret näkisivät panoksensa merkityksen.

Parlamentin toimintaa ei ole haluttu määritellä sukupuolijakauman mukaan, vaikka Kylmäkosken (Nuorten tilat 2006, 15) mukaan sukupuolineutraalin toiminnan kehittäminen voi olla haasteellista, etenkin varhaisnuorten kohdalla. Sitouttava toiminta ei myöskään automaattisesti kiinnosta kaikkia lapsia ja nuoria, vaan suuri osa kaipaakin spontaania vaihtelevuutta (Kylmäkoski 2006, 15). Ohjaajalla on haasteellinen paikka ohjata parlamenttiryhmiä aktiivisuutta ja voimavaroja siihen suuntaan että toiminta ei vaikuttaisi väkinäiseltä, vaan että jokaiselle kokoontumiskerralla olisi olemassa selvä aihealue mitä halutaan kehittää. On tarpeetonta kokoontua pelkästään kokoontumisen vuoksi mikäli ryhmän luonne ei sitä vaadi.

5.1. Toiminnan aloittaminen

Aikavälillä 15.9. - 20.10 2014 olimme löytäneet molemmista kävijäryhmistä yhteensä 11 henkilöä jotka olisivat mukana ensimmäisissä parlamentin kokouksissa. Lasten ja nuorten huoltajilta kysyttiin kirjallinen lupa nuoren osallistumiseen parlamenttityökentelyssä (liite). Päätimme että ensimmäinen parlamentin kokoontuminen pidettäisiin 20.10.2014 Junnu-Romolan ollessa auki. Nuorisokahvilan väestä koostettu parlamentti kokoontui ensimmäisen kerran 21.10.2014.

5.1.1. Junnu-Parlamentti

Ensimmäisessä Junnu-Parlamentin kokouksessa oli paikalla kaikki 5 jäsentä sekä ohjaaja. Parlamentin jäsenten kanssa kävimme läpi yhteisiä toiveita parlamentin toiminnan luonteesta. Keskustelimme miksi jäsenyys on tärkeää koko nuorisotilan näkökulmasta, ja mihin toiminnalla tähdätään. Junnu-Parlamentin kanssa käyty keskustelu rohkaisi ryhmää keksimään konkreettista yhteistä tekemistä jonka avulla Junnu-Parlamentti aloittaa toimintansa ja alkaa ryhmäytymään. Itse ohjaajana pidin tärkeänä että kaiken pienimmistäkin asioista tehtiin yhteinen päätös, että ryhmäläiset oppisivat oman päätäntävaltansa ulottuvuuksia.

Junnujen parlamentti oli ensimmäisestä kerrasta asti aktiivisesti mukana toiminnan suunnittelussa, ja into toteuttaa yhdessä ideoituja aktiviteetteja on ollut suuri. Vaikka ryhmässä on tyttöjä ja poikia, ei se ole estänyt parlamentin suunnitteleminen yhteisten päämäärien toteutumista. Parlamentin ideomat toiminnot ovat olleet sen luonteisia että ne ovat kiinnostaneet yhtäläisesti kaikkia Junnu-Romolassa vierailevia tyttöjä ja poikia. Ryhmän spontaani voima ja innostuminen toiminnan aloittamisesta oli kaikin puolin hienoa. Ryhmä oli aktiivinen ja pystyi ilman aktiivista ohjaajan painostusta toimimaan yhteisten tavoitteiden edessä (Kantonen 2009, 142-146.) Pienten hetkien ja oivallusten kautta ryhmäläiset rupesivat näkemään omaa toimintaansa hieman ulkopuolelta, ja pystyivät hyödyntämään tätä näkemystä toimintaa pohtiessa.

5.1.2. Romolan parlamentti

Nuorten parlamentin kokoukseen saapui 6 nuorta ensimmäisellä kerralla. Muutama näistä nuorista oli itselleni entuudestaan tuttuja leiriympäristöstä, mikä helpotti toiminnan aloittamista. Nuorten oma näkemys parlamentista oli tässä vaiheessa jo osittain konkretisoitunut. Nuoret osasivat kertoa omia näkemyksiään kehityskohteista joita voisimme yhdessä hankkia.

Nuoret toimivat ryhmänä alussa huomattavasti hiljemmin kuin Junnujen parlamentti. Nuorten kanssa kokouksien pitäminen oli alkuun hieman haasteellista mutta ajan myötä parlamentin hiljaisimmatkin jäsenet rohkaistuivat ottamaan asioihin kantaa.

Alussa jopa kiusallinen ilmapiiri johtui oletettavasti ryhmäläisten ikäjakaumasta, sillä ryhmässä on toinen puoli kokonaan lukioikäisiä poikia, ja puolet yläasteikäisiä tyttöjä.

Nuorten oma innostus parlamentin toimintaa kohtaan on ollut ihannoitavaa, ja nuorten tuomia ajatuksia viikkotoiminnan kehittämisestä on otettu käyttöön mahdollisimman useissa tilanteissa. Parlamenttiryhmiä olemassaolon alussa keskityimme pohtimaan millaisia tarvehankintoja Romola kaipaisi että yleinen viihtyvyys paranisi. Näitä samanlaisia tarvehankintoja parlamentti ei pysty kumminkaan vuosittain tekemään aina uudelleen, vaikka parlamenttitoiminnan luonteeseen kuuluukin arvioida pienemmät ja suuremmat hankinnat. Esimerkiksi ei ole mielekästä hankkia uutta sohvaa tai pöytää joka kerta kun parlamentin jäsenet vaihtuvat (Gretschel 2014, 250).

5.2. Menetelmät

Menetelminä ryhmien vetämisessä käytettiin toiminnallisia menetelmiä. Ryhmät koontuvat säännöllisin väliajoin, ja kokoontumisien ajankohdista ilmoitetaan aina etukäteen. Päätimme yhteisesti nuorisotyönohjaajien kanssa toimintaa suunniteltaessa että parlamentti kokoontuu keskustelemaan viikkotoiminnasta keskimäärin 2 viikon välein, ja tuosta ajatuksesta olemme pitäneet kiinni. 2 viikon välein pidetyt kokoukset osallistavat ja työllistävät nuoria sopivalla tavalla – kokouksien pito ja keskustelut on tärkeää pitää säännöllisinä että nuorten mielenkiinto säilyy, mutta ei kuormita liikaa. Parlamentin kokouksissa syntyvissä keskusteluissa suunnittelemme pääsääntöisesti toimintaamme muutamiksi viikoiksi eteenpäin ja päätämme yhteisistä asioista. Facebookiin ja Whatsappiin perustettujen viestintäryhmien avulla hoidettu tiedonanto parlamenttien kokouksista ja mahdollisista muistioista on muodostunut osaksi ryhmien toimivuutta. Yhteiset kokoukset ovat myös palvelleet ryhmäytymistä ja ryhmädynamiikan löytymistä molempien parlamenttien sisällä.

Sanaan parlamentti liittyy demokraattisuus ja jokaisen ryhmäläisen kuuleminen ryhmätilanteessa. Ryhmän ohjaaja tarjoaa tällaisessa pienryhmätoiminnassa itsensä nuorille ikään kuin peilinä jonka kautta maailmaa tarkastellaan (Kantonen 2009, 148).

Kun nuoria kuullaan tasavertaisesti, tarjoutuu jokaiselle tilaisuus kasvaa ihmisenä omien näkemysten kanssa.

Yhteisiä pöydän ääressä pidettyjä kokouksia helpotettiin post-it-lapputyöskentelyn avulla. Halusimme kerätä jokaiselta nuorelta oman näkemyksensä käsiteltävistä asioista. Lappujen kanssa työskentely helpottaa niitä nuoria joilla kynnyks puhua on korkeampi tai on muuten vain vetäytyvä. Tulosten saantia helpottaa se, että ohjeistaa nuoria kirjoittamaan ylös edes yhden asian. Monesti kyse on vain rohkeudesta ilmaista ajatuksensa, ja anonyymisti se hoituu helposti. Lapputyöskentelyn avulla on kerätty ehdotuksia muun muassa uusista videopelihankinnoista sekä esimerkiksi yhdessä järjestettyjen pikkujoulujen toiminnasta.

Jokaisesta kokoontumiskerrasta kirjoitettiin myös päiväkirjaa, samaan tyyliin kuin nuorisotilalla kirjoitetaan raportti jokaisesta aukiolokerrasta. Päiväkirjan avulla pidämme lukua osallistujista, ja jokainen parlamenttilainen saa vuorollaan olla tuottamassa päiväkirjan sisältöä. Päiväkirjan läsnäolo tekee parlamentin kokouksista virallisemmän tuntuisia, sillä jokaisella kerralla kirjoitimme muistion päivän keskustelujen aiheista.

5.2.1 Kokousten pohjalta syntynyt toiminta

Junnujen toimintakauden aikana pidimme kaksi kokkauskertaa, pikkujoulut, järjestimme biljarditurnauksen, äänestimme videopelihankinnoista sekä suunnittelimme yhdessä aarteensinnän. Ensimmäisen kokouksen ideariihi tuotti ajatuksen yhdessä kokkaamisesta, sekä tulevaisuudessa järjestettävistä peliturnauksista. Junnu-Parlamentin jäsenet ilmaisivat myös tarpeensa saada ruokasalin seinälle uusi kello, sekä tavoitteestaan siivota lautapelikaappi. Kokouksen päätteeksi sovimme yhdessä seuraavalla Junnu-Romolan aukiolokerralla tulevamme yhdessä paistamaan lämpimiä leipiä kaikille Junnu-Romolaan tulijoille. Parlamentin annettiin vaikuttaa kokouksen sisältöön tarkasti. Parlamentin virkistystoimintaan kuului pizzalla käynti jonka aikana kartoitimme oman toimintamme merkitystä. Jokainen parlamenttilainen koki että parlamentin toiminta on tuonut vaikutusmahdollisuuksia Romolan sisäiseen toimintaan, ja että konkreettisia muutoksia on saatu aikaan. Heidän mielipiteensä toiminnan

muuttumisesta ja jatkumisesta olivat myös yhtäläiset; toivottiin että tulevaisuudessa kehitettäisiin jotakin entistä hauskempaa ja poikkeavaa toimintaa.

Romolan parlamentin kanssa toteutimme toimintakauden aikana pikkujoulut, suunnitelimme Romolan Unettoman Yön ohjelmaa ja teimme pelihankintoja. Nuoret ilmaisivat halunsa hankkia ilmoitustaulun ja ylimääräisen peilin nuorisotilan aulaan. Näiden tavaroiden hankkiminen oli myös perusteltu hyvin – tytöt meikkaavat ainoan peilin edessä liian pitkään ja turhia jonoja syntyy. Ilmoitustaulun hankintaa perusteltiin tiedottamisen näkökulmasta, ja tällä hetkellä nuorisotalon kävijäkunta harjoittelee sen käyttöä ja tiedottamisen vastaanottamista. Siinä missä parlamentti itse tuo ideoitaan ja ajatuksiaan kehittämisideoista esille, on parlamentin toiminnan yksi tulevaisuuden tavoituksista myös vastata entistä paremmin parlamenttiin kuulumattomienkin ihmisten mielipiteisiin. Parlamentti tällaisissa tilanteissa toimii toteuttajaryhmänä, ja toteutuksen laadun ja volyymin määrittelee parlamentti itse. Muiden Romolassa kävijöiden esittämiä ideoita varten Romolaan hankittiin peltinen postilaatikko johon jokainen kävijä voi vapaasti kirjoittaa terveisensä ja toiveensa. Nuorten näkökulmaa jäsentäessä ohjaaja joutuu laittamaan itsensä likoon kokonaan että nuoret näkisivät mielekkyyden omassa tekemisessä (Hynynen 2009, 83-87).

Romolan Uneton Yö on ollut useiden vuosien ajan paljon keskustelua herättänyt puheenaihe Romolassa kävijöiden keskuudessa, ja tapahtuman järjestymistä on toivottu paljon. Uneton Yö on pidetty hiihtolomaviikon keskellä, mikä on ollut sopiva ajankohta ympärivuorokautiseen valvomiseen. Unettoman Yön aikana nukkuminen on kiellettyä, ja ohjaajien tehtävänä on ollut suunnitella yöstä mahdollisimman toiminnallinen ja hauska kävijöilleen. Tällä kertaa parlamentin tehtäväksi jäi suunnitella Unettoman Yön ruoat, yhdessä katsottavat elokuvat sekä muut toiminnot mitä yön aikana tulaisiin tekemään. Unettoman Yön toteutuminen ei kuitenkaan onnistunut talvella 2015 osallistumismäärän vähäisyyden vuoksi, mikä aiheutti hämmennystä ja kysymyksiä ohjaajissa – näyttää siltä että nuoret eivät kaikesta huolimatta olekaan valmiita sitoutumaan heille järjestettyihin tapahtumiin, joka on vielä koostettu kävijäkunnan omilla ehdoilla.

Parlamentti päätti keksiä tilalle uuden nuorisokahvilassa käyviä kiinnostavan tapahtuman jossa sitoutuminen olisi lyhytkestoisempaa. Tapahtuma nimeltä Leffalauantai

on ikään kuin typistetty versio Unettomasta Yöstä, ja jää nähtäväksi kuinka innoissaan nuoret lähtevät mukaan tapahtumaan.

Toiminnallisuuden lisääminen matalan kynnyksen nuorisokahvilatyössä tulee olla riittävän kiinnostavaa kävijälle osallistuakseen, muttei liian painostavaa tai pakottavaa. Parlamenttiryhmien tehtäviksi voidaan määritellä erilaisten vapaaehtoisten kilpailujen ja turnauksien suunnittelu, pito, vastuualueet sekä osallistujien palkitseminen. Erilaisten juhlapyhien näkyvyys ja vietto Romolassa on myös annettu parlamentin vastuulle pohdittavaksi. Antamalla nuorten järjestää itse toisilleen ohjelmaa esimerkiksi pikkujouluna muuttaa nuorisotaloa enemmän nuorten oman toimimisen keskuksiksi ja muuttaa käsitystä nuorisotilasta minne mennään vain vierailemaan (Gretschel 2014, 250).

6. AINEISTO JA ANALYYSI

Aineisto tässä opinnäytetyössä tulee ymmärtää osana parlamenttiryhmien konkreettista tekemistä, ja toiminnan tuloksien arviona. Parlamentin toimintakauden aikana kumminkin keräsimme gallupin avulla kävijöiden näkemyksiä Romolan toiminnasta ja kartoitimme gallupin avulla omia tavoitteitamme kohti toimintakauden loppua.

6.1 Romola-Gallup

Nuorisokahvilan viihtyvyyttä mittaavassa vapaamuotoisessa gallupissa (liite 3) keräsimme Romolan kävijöiltä heidän omia näkemyksiään Romolan toiminnasta. Tuloksia arvioimalla parlamentti pystyi pohtimaan omaa panostaan kehitystyötä vaativista kohteista. Kolmen viikon aikana ilmoitustaululla sekä postilaatikon yhteydessä pidetty gallup keräsi kiitettävästi vastauksia Junnu-Romolasta sekä nuorisokahvilasta. Kyselyssä käytettiin neljää eri monivalintakysymystä, ja lopuksi oli mahdollisuus vapaaseen sanoa. Kysely oli strukturoitu, ja vastaajat saivat ympyröidä kysymyksestä riippuen useamman mieleisensä vaihtoehdon. Strukturoidun kyselyn idea tuli Junnu-Parlamentin toiselta työltä.

”Tehhään sellanen kysely että... ei pie ite kirjottoo kaikkia kohtia vaan että vois niinku ympyröijä. Silleen ois kiva vastata – tai heleppo emmiettiinä. Sillesä että vaihtoehtoina ois kiva, kivempi, kivoin?” (tyttö 1)

Kyselyn tarkoitus oli selvittää Romolassa kävijöiden mieltymyksiä ja kiinnostuksen kohteita nuorisokahvilasta ja sen toiminnan kehittamisestä. Gallupin kirjoitusasu on vapaamuotoinen, ja gallup itsessään oli kaavailtu riittävän lyhyeksi että vastaajilla riittäisi mielenkiintoa vastata kyselyyn. Gallup-vastauksia kerättiin yhteensä 50 kappaletta. Vastauksen korkean lukumäärän selittää osaltaan se, että galluppiin osallistuvia haluttiin palkita pienellä palkinnolla, mikäli vastasi omalla nimellään kyselyyn.

6.1.1 Romolassa on mielestäni...

1. Tosi viihtyisää	24
2. Viihtyisää	9
3. Ihan OK	12
4. Hieman tylsää	2
5. Tylsää!	1

Viihtyisyyttä käsittelevä kysymys tuotti odotettuja tuloksia. 24 nuorta vastasi että Romola on heidän mielestään tosi viihtyisä paikka. Viihtyisäksi Romolan mielsi 9 vastaajaa. Ihan OK-tasoisiksi Romolan arvioi suhteellisen iso osa vastaajista, mikä varmasti liittyy nuorisokahvilan luonteeseen. Nuorisokahvila on nuorten tapaamispaikka, ja elämykselliset kokemukset haetaan mieluummin jostain muualta. Hieman tylsäksi Romolan mielsi vain 2 vastaajaa, ja tylsäksi 1 vastaaja. Nuorisokahvilassa näkee silloin tällöin ihmisiä jotka saapuvat paikalle ilman kavereitaan ja silloin paikka tuntuu varmasti tylsältä, koska aina ei ohjaajakaan pysty huomioimaan jokaista paikallaolijaa. Lapset ja nuoret ovat myös tuoneet mielipiteitään Romolan viihtyvyydestä esille muissa tilanteissa, ja gallup-kyselyn tämä osio oli jollain tapaa ennustettavissa.

6.1.2. Tulen Romolaan...

1. Tapaamaan kavereita	42
2. Pelailemaan	27
3. Välipalalle	21
4. Kuluttamaan aikaani	21
5. Muun asian vuoksi, minkä?	3

Toinen kysymys oli monivalintakysymys. Yksi vastaaja sai ympyröidä niin monta kohtaa kuin koki tarpeelliseksi, mikä selittää korkeat lukemat. Kartoitimme syitä sille miksi nuori saapuu Junnu-Romolaan tai nuorisokahvilaan. Useimmille yläkouluikäisille ja sen vanhemmille paikka on kuin oma olohuone, ja junnuille Romola voi olla turvallinen ajanviettopaikka odotella vanhempia töistä. Suurin osa vastaajista tuli Romolaan tapaamaan kavereitaan koulun jälkeen. Reilu puolet 50 vastaajasta tuli gallupin mukaan pelailemaan Romolaan kaikkia nuorisokahvilan tarjoamia pelejä, biljardia, Xboxia, Playstationia tai lautapelejä. Hieman alle puolet tulevat mieluiten välipalalle ja kahville, joka on Romolassa poikkeuksellisesti ilmaista kaikille kävijöille. Sama määrä vastaajia ilmoitti saapuvansa kuluttamaan Romolaan aikaansa. Tämä kysymys on tarkoituksella kaksijakoinen – oletuksen mukaan nuorisokahvilan kävijät tulevat Romolaan omaan tilaansa sosialisoidaan että ei tarvitsisi olla kotona. Junnu-Romolan kävijät taas saattavat tulla odottelemaan kyytiä kotiin.

Yksi kolmesta vastaajasta vastasi avoimesti viimeiseen (muun asian, minkä?) kohtaan rohkeasti ja koko kysymyksen luonteen tiivistäen;

”Pitämään hauskaa kavereitten kanssa”(tyttö 2)

Vaikka viimeinen kysymys olikin avoin, vain tämä yksi vastaaja kirjoitti kokonaisvaltaisemman näkemyksensä kysymykseen.

6.1.3. Romola olisi kivempi paikka jos...

1. Olisi enemmän kilpailuja ja turnauksia	11
2. Olisi parempia pelejä	11
3. Romola ois pitempään auki	31
4. Jotain muuta, mitä?	7

Kolmas kysymys oli myös avoin kysymys, jossa vastaajan toivottiin ympäröivän useampi mieleisensä kohta. 50 vastaajan joukosta 11 ääntä sai molemmat kohdat 1 ja 2. Toiminnallisuuden luonteeseen toivotaan muutosta konkreettisilla tavoilla, joihin parlamentin toiminta pyrkii. Suurin ääniharava oli odotetusti kohta 3. On pitkään tiedostettu että iso osa Romolassa käyvistä nuorista tahtoisi että nuorisokahvilanovet olisivat pitempään avoinna ja useampana päivänä viikossa. Valitettavasti resursseja uupuu että nuorten toiveita pystyttäisiin tässä tapauksessa huomioimaan. Romolan parlamentti sen sijaan on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä nuorten ehdoilla nuorisokahvilan aukioloaikojen ulkopuolella tapahtuvaa ohjelmaa; mutta valitettavasti nuorten oma osallistuminen toiminnalliseen ja osittain sitouttavaan tekemiseen ei ole ollut toivottavalla tavalla aktiivista. Parlamentille sekä ohjaajille vietiin eteenpäin ideaa jossa perjantaisen aukioloajan jatkeeksi kaavailtaisiin yökahvilatoimintaa muutamiksi tunneiksi eteenpäin klo 23. jälkeen. Nuorisotyönohjaajien mukaan toimintaa on kokeiltu joitakin vuosia takaperin Romolan nuorisokahvilan tiloissa, mutta osallistujia yökahvilaan ei riittänyt kyselyistä huolimatta. Yökahvilatoiminnan ylläpitäminen ilman käyttäjäkuntaa ei ole kovinkaan kannattavaa toimintaa. Tämän kysymyksen neljäs vaihtoehto (jotain muuta, mitä?) toi esille muutamia pienempiä kehityskohteita. Romola heidän mukaansa olisi mukavampi paikka jos;

”Olis uudempia lautapelejä” (tyttö 3)

”Meetvurstin lisäksi olisi myös kinkkua” (poika 2)

Näiden vastausten myötä pyritään kehittämään toimintaa sellaiseen suuntaan että aukioloaikojen puitteissa tapahtuva nuorisotyö olisi mukaansatempaavampaa ja saisi mahdollisimman monta nuorta mukaan parlamentin järjestämiin tapahtumiin.

6.1.4. Olen saanut riittävästi tietoa Romolan toiminnasta...

1. Kyllä!	41
2. En	2
3. En osaa sanoa	6

Neljäs kysymys käsitteli Romolan toiminnan tiedottamista. Pääosin vastaajat ovat olleet tyytyväisiä saamaansa informaatioon jota jaetaan esimerkiksi Romolan ilmoitustauluilla ja Facebook-seinällä. Tiedottamisen tasoa olemme pyrkineet parantamaan parlamentin toimintakauden aikana – olemme yhdessä ideoineet tapahtumille julisteita ja mainoksia, sekä olemme tiedottaneet parlamentin toiminnasta ja tulevista tapahtumista Romolan aukioloaikoina sekä mainostaneet toimintaamme Facebookissa. Toimintakauden aikana hankittu ilmoitustaulu on toiminut tärkeänä työvälineenä tiedottamisen onnistumisessa.

6.1.5. Kirjoita terveisesi Romolan parlamentille sekä ohjaajille ☺

Viimeisessä gallup-kyselyn kohdassa sana oli vapaa. Avoimen palautteen tuotoksia käytiin läpi parlamenttiryhmiä kanssa, ja palaute heidän toimintaansa kohtaan oli toivottua. Hyvä palaute kannusti tekemään asiat entistäkin paremmin.

”Aivan mahtava paikka. Hienoa työtä!”(poika 3)

”Romolassa on todella hauskaa ja täällä on kivoja kilpailuja. Olette hyvä parlamentti” (tyttö 4)

”Romola on hyvä paikka viettää aikaa kun täällä Kiteellä ei paljoa muuta vastaavaa ole! ☺” (poika 4)

”Romola on kiva paikka” (tyttö 5)

”Olette kaikki todella hienoja ihmisiä” (poika 5)

Palautteen positiivisuus valoi parlamenttilaisiin uskoa omaan toimintaansa. Muutamia kehitysideoitakin tuli avoimen kysymyksen kohdalle:

”Hei! Minun mielestäni romola on kiva paikka minusta romolan pitäisi olla pitempään auki” (tyttö 6)

”Saisi olla parempia pelejä” (poika 6)

6.1.6. Aineiston analyysi

Kyselyn mukaan Romolassa käyvät nuoret ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä Romolan tarjoamiin aktiviteetteihin. Suurin osa vastanneista luonnehti nuorisotilaa erittäin viihtyisäksi paikaksi, eikä osaltaan haluaisi muuttaa mitään mihin on jo totuttu. Gallupin vastauksien perusteella voidaan sanoa että Romola on tällä hetkellä kävijöille mieluisa paikka sellaisenaan, mutta pieniä päivityksiä tulee tehdä aika-ajoin. Matalan kynnyksen nuorisokahvilatoiminnan perusajatuskin on että nuorilla olisi olemassa oma olohuone, ja nuorisokahvilasta haetaan sosiaalisia kontakteja oman ikäisten seurasta. Romolan nuorisokahvilassa pitkään vapaaehtoistyötä tehneenä koen että nuorten viihtyvyys on riippuvaista siitä, saako omalla reviirillä olla rauhassa.

Kyselyn luotettavuus pitää melko hyvin paikkansa, ja kulkee käsikkäin käytännön kokemusten kanssa. Kriittinen näkökulma kyselyn tekoon ja vastausten saantiin tulee kuitenkin säilyttää, sillä tämän kyseisen galluppiin vastanneiden kesken arvottiin palkinto, josta ilmoitettiin etukäteen. Uskon osallistumisprosentin olleen matalampi mikäli palkinnosta ei olisi erikseen ilmoitettu.

Kyselyn tulokset julkaistiin myös Romolan ilmoitustaululla graafisessa muodossa. Kävijöitä itseään tulokset kiinnostivat jonkin verran ja parlamenttilaisten kanssa tehdyt havainnot tuloksista ohjasivat toimintakautemme lopun toimintoja. Halusimme vastata nuorten mieltymyksiin parhaalla tavalla, ja siksi parlamenttilaiset toimintakauden loppua kohden aktivoituivat eri tavalla kiinnittäen huomiota toiminnallisuuden luonteeseen. Huomasimme ryhmien kanssa että valmiiksi järjestetyt juhlat ovat kävijöiden mielestä kaiken mukavimpia ja vaivattomimpia osallistua, kun taas erikseen voimia vaativat tapahtumat (Uneton Yö) eivät enää vedä osallistujia mukaansa.

Parlamenttiryhmillä itsellä kyselyn tulokset tuovat konkreettisesti esille toiminnan kehittämisen suunnan ja koen että tulevaisuudessa samantyyllisen kyselyn tekeminen

Romolan kävijöille konkretisoisi parlamenttILAisten toimintaa, mikäli toiminnan kehittämisessä on epäselvyyttä.

Kehittämisasiakirjan mukaan näkemykset nuorisotyöstä ovat vielä muotoutumassa, ja nuorten kuulemistapaa tulee jatkuvasti harjoittaa että toiminnasta aidosti osallisuutta vahvistavaa. En usko että nuorisotyö Romolassa olisi mitenkään sisäänpäin kääntynyttä missä nuoret ja aikuiset olisivat omissa porukoissaan, vaan uskon että jatkuvaa muutosta läpikäyvä sosiaalisuus ja sosiaaliset normit etsivät asettumispaikkaansa kaikessa nuorisotyössä (Kirkkohallitus 2012a, 41). Nuorten omaa elämää ja osallistumisen tasoa täytyy myös ymmärtää – nuoret elävät omaa elämäänsä ja ulkopuolinen nuorisotyönohjaaja nuorisokahvilassa koetaan paremminkin turvallisenä kaverina eikä ohjaajana. Koen että nämä seikat ovat osatekijöitä toiminnan ensisijaiseen haluamiseen, mutta nuorten oma elämäntyyli ei ole nykyisin niin sitoutumiskeskeistä kuin mihin ohjaajat ovat tottuneet.

7 TOIMINNAN ARVIOINTI

Toiminnallisen opinnäytetyön parlamenttityöskentelyn arvioinnissa olen kiinnittänyt huomiota ryhmien dynamiikan muuttumiseen sekä niihin konkreettisiin seikkoihin joita olemme yhdessä toteuttaneet. Arvioin lisäksi parlamenttiryhmien tulevaisuutta ja toiminnan merkitystä Romolan nuorisokahvilan viikoittaisessa toiminnassa.

7.1 Toiminnan luonne

Parlamentin toimintaa ohjanneena molemmille ryhmille muodostuneet omat identiteetit ovat vahvasti ohjanneet ryhmien toiminnan luonnetta ensimmäisen toimintakauden ajan. Junnu-Romolan parlamentti on keskittynyt konkreettisten asioiden tekemiseen, ja toimintakauden aikana saatiin aikaan monenlaisia parlamenttILAisten ideoimia asioita. Junnu-Romolan parlamentti on myös selvästi ollut innostuneempi siitä että kyseinen ryhmä on olemassa heitä itseään varten. Junnu-Romolan parlamentti on mielestäni sisäistänyt vaikuttamismahdollisuuksiensa rajat, ja ovat oppineet taitavasti käyttämään heille suotuja mahdollisuuksia. Pyysimme nuorisotyönohjaajan kanssa

parlamenttilaisia kirjoittamaan ajatuksiaan siitä mitä parlamentti käytännön tasolla tarkoittaa. 12-vuotias parlamenttilainen kuvasi Romolan parlamenttia tällä tavalla:

”Parlamentti on perustettu siksi että me romolankävijät voisimme päättää asioista koska meillä on näkemystä kävijöiden ja lasten näkökulmasta” (poika 1)

Hänen ajatuksensa tiivistää oikeastaan sen mitä Parlamentin perustamisella on lähdetty etsimään. Osallisuuden tunteen vahvistamista, johon kuuluu valtautuminen sekä voimaantuminen. Osallisuuden tunteen käsittely ja yksilöllisyys näkyvät tässä lausunnossa, sillä ohjaajalla ja ohjattavilla on erilaiset näkemykset siitä mikä on osallistavaa toimintaa.

Työn päätyttyä olen itse tyytyväinen niihin asioihin mitä olemme parlamenttilaisten kanssa saaneet aikaan. Toiminnan avoimen luonteen vuoksi on ollut myös ilahduttavaa kokea nuorten oma innostus ja kiinnostuksen kohteet yhteistä toimintaa suunniteltaessa. Koen että nuorten oma näkökulma heidän suunnittelemissaan toiminnoissa on tullut paremmin esille mitä alussa odotimme. Ohjaamistani nuorista näkyy aito innostus osallistumiseen, kuten myös näkyy tarve omaan tilaan ja aikaan. Nuorten ylimääräinen kuormittaminen heidän omalla vapaa-ajalla tulisi palkita aina jollakin tavalla että työskentelyn mielekkyys säilyy.

7.2. Lopuksi

Seuraavan toimintakauden aloittavat parlamenttilaiset pystyvät tämän aloittaneen ryhmän kokemusten pohjalta tekemään omasta toiminnastaan tehokkaampaa ja tarkoituksellisempaa. Syksyllä 2015 aloittavan parlamentin aikataulutukset tulee olla selvillä, kuten myös mahdolliset kehitettävät toiminnalliset menetelmät joita Junnu-Romolan ja nuorisokahvilan kävijäkunnalle voidaan tarjota. Toiminnan jatkuminen toivon mukaan luo Romolan parlamentille sellaisen maineen että nuoret automaattisesti tietäisivät mistä on kyse kun parlamenttitoiminnasta puhutaan. Kiteen kokoisella paikkakunnalla tämä tavoite on mahdollinen, ja parlamentti onkin jo nyt saanut näkyvyyttä ja sen merkitys nuorten kuulemisessa on hyväksytty osana kirkon nuorisotyön menetelmiä. Parlamentin jäseniä on toivottu mukaan Kirkkoneuvoston koostaman nuorisotyön työryhmän kokouksiin antamaan oma näkökulmansa paikallistasolla teh-

tävästä nuorisotyöstä. Parlamentilla on mahdollisuus kasvaa osaksi sitä tukiverkkoa jota kasvava ihminen elämässään tarvitsee (Paananen, Tuominen 2005 283-286).

LÄHTEET

- Kirkkohallitus 2012. Nuoret seurakuntalaisina. Kehittämissasiakirja. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Helsinki: Pekan Offset.
- Kirkkohallitus 2012. Tytöt ja pojat seurakuntalaisina. Asiakirja. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:5. Helsinki: Pekan Offset.
- Lundbom, Pia & Herranen, Jatta (toim.) 2011. Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu – HUMAK. Sarja C. Oppimateriaaleja 24. Jyväskylä: Bookwell Oy
- Kekäle, Mervi. Nuorisotyönohjaaja. 1.2.2015. Haastattelu. Kitee. Esa-Pekka Turunen.
- Nuorisolaki. 27.1.2006/72. Viitattu 30.4.2015.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>.
- Kiteen seurakunta 2015. Viitattu 2.3.2015. <http://www.kiteenseurakunta.fi/>
- Kylmäkoski, Merja & Lind, Kimmo & Hintikka, Timo & Aittola, Tapio (toim.) 2006. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja: 9. Vaajakoski; Gummerus Kirjapaino Oy.
- Komonen, Katja & Suurpää, Leena & Söderlund, Markus (toim.) 2012. Kehittyvä nuorisotyö. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Helsinki: Hakapaino.
- Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) 2014. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki: Hakapaino.
- Kiilakoski, Tomi & Tomperi, Tuukka & Vuorikoski, Marjo (toim.) 2005. Kenen kasvatusta. Kriittinen pedagogiikka ja toisinkasvatuksen mahdollisuus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Kalliola, Tiina & Kurki, Arja & Salmi, Marjaana & Vesterbacka-Tamminen, Tutta 2010. Matkalla ohjaajuuteen. Helsinki: Oy Nord Print Ab.
- Paananen, Terhi & Tuominen, Hans (toim.) 2005. Nuorisotyön käsikirja. Pieksämäki: RT-Print Oy.
- Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 115 2012. Haastettu kirkko. Porvoo: Bookwell Oy.

Purjo, Timo & Kuusela, Jani (toim.) 2009. Tappelusta jutteluun – nuoren kohtaamisen taito. Non Fighting Generation (NFG). Tampere: Tampereen yliopistopaino – Juvenes Print.

Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi 2008. Lasten ja nuorten kunta. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 77. Opetushallitus, Nuorten osallisuushanke. Humanistinen ammattikorkeakoulu, Sarja A 3, 2007. Helsinki: Hakapaino Oy.

Kaartinen-Koutaniemi, Jaakko 2012. Etsivässä työssä – Kauan sä aiot olla siinä. Nuorten Keskus. LK-kirjat/Lasten Keskus. Porvoo: Bookwell Oy.

LIITTEET

Hei!

Olemme aloittamassa Junnu-Romolassa ja Romolan nuorisokahvilassa **Romolan Parlamentin** toimintaa.

Parlamentti koostuu lapsista ja nuorista jotka ovat ahkeria Romolassa vierailijoita, ja haluaisimme että he yhdessä nuorisokahvilan työntekijöiden kanssa kehittäisivät Romolan toimintaa – esimerkiksi millaisia pelejä hankimme, järjestämekö teemailtoja, millaista syötävää ja juotavaa meillä on tarjolla yms. Parlamentti kokoontuu Romolassa noin kahden viikon välein.

Parlamenttia vetävät Kiteen ev. lut seurakunnan nuorisotyöntekijät **Kirsi Hurskainen** ja **Mervi Kekäle** sekä Kansalaistoiminta- ja nuorisotyöntekijäopiskelija **Esa-Pekka Turunen**.

Nmi: _____

_____ saa

osallistua parlamentin toimintaan.

Huoltajan allekirjoitus ja puh.:

Terveisin:

Kirsi Hurskainen	050 3633 844
Mervi Kekäle	040 7391 885
Esa-Pekka Turunen	0500 654 969

Hei Sinä!

**Olisitko kiinnostunut päättämään
mitä kaikkea Romolassa tapahtuu?**

-Mitä meillä syödään, mitä pelejä pelaillaan, oisiko meillä
joskus teemailtoja, yms... ☺

Romolassa pyörähtää syksyn aikana käyntiin

Romolan Parlamentti,

johon etsimme mukaan innokkaita osallistu-
jia! Kokoontumisia Parlamentilla on noin 2
viikon välein.

Kysy lisätietoja Kirsiltä, Merviltä tai Esulta,
ja lähde mukaan toimintaan!

Hei!

Romolan Parlamentti on kokouksessaan päättänyt julkaista kaikista jäsenistään ryhmäkuvan Romolan seinällä. Ryhmäkuvan tarkoitus on kertoa muille Romolassa kävijöille ketkä parlamenttiin kuuluvat sekä millaista parlamentin toiminta on.

(nimi) _____ valokuvaa SAA /
EI SAA käyttää Romolan seinällä.

Huoltajan allekirjoitus:

Kirsi Hurskainen	050 3633 844
Mervi Kekäle	040 7391 885
Esa-Pekka Turunen	0500 654 969

Romola-Gallup! ☺

Vastaajan nimi:

1. Romolassa on mielestäni...

Tosi viihtyisää / viihtyisää / ihan OK / hieman tylsää / tylsää

2. Tulen Romolaan...

Tapaamaan kavereitani / pelailemaan / välipalalle / kuluttamaan aikaani / muun asian vuoksi, minkä?

3. Romola olisi kivempi paikka jos...

Olisi enemmän kilpailuja tai turnauksia / Olisi parempia pelejä / Romola ois pitempään auki / jotain muuta, mitä?

4. Olen saanut riittävästi tietoa Romolan toiminnasta...

Kyllä! / En / En ossaa sanoa

5. Kirjoita terveisesi Romolan parlamentille sekä ohjaajille! ☺

Kiitos!